

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

ΟΜΙΛΙΑ

Ε΄

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ

ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

εν ή και περί σωφροσύνης και της αντιθέτου ταύτη κακίας.

Την μεν προγονικήν εκείνην αράν τε και καταδίκην κοινήν τε και την αυτήν άπαντες είχομεν προ Χριστού, εξ ενός του προπάτορος επί πάντας χυθείσαν, ως εκ ρίζης του γένους αναδιδομένην και τη φύσει συγκεκληρωμένην· έκαστος δε δί ών αυτός ίδίως έπραπτεν, ή την μέμψιν ή τον έπαινον εις την ίδίαν υπόστασιν παρά Θεού επεσπάτο, προς εκείνην την κοινήν αράν τε και καταδίκην και τον άνωθεν προς αυτόν και δί αυτού προς τους εξής καταβαίνοντα πονηρόν κλήρον πράττειν έχων ουδέν.

Άλλ΄ ήλθε Χριστός ο της φύσεως ελευθερωτής, ο την κοινήν αράν εις ευλογίαν μετάγων κοινήν και την υπεύθυνον ημών φύσιν αναλαβών εξ ακηράτου Παρθένου και ταύτην υποστήσας εαυτώ καινήν, παλαιού μη μετασχούσαν σπέρματος, ανεύθυνον αυτήν και δεδικαιωμένην απέδειξεν, ως και τους εξ αυτού κατά Πνεύμα γεννωμένους έπεπα πάντας της προγονικής εκείνης αράς και καταδίκης μένεν εκτός. Τί ούν; Ουχί και των υποστάσεων ημών εκάστη της αυτού μεταδίδωσι χάριτος ουδέ των ιδίων έκαστος πλημμελημάτων λαμβάνει παρ΄ αυτού την άφεσιν, επειδήπερ ουχ υπόστασιν αυτός παρ΄ ημών, αλλά την ημετέραν αναλαβών εκανούργησε φύσιν, ενωθείς αυτή κατ΄ ίδίαν υπόστασιν; Και πώς ός πάντας τελείως θέλει σωθήναι και υπέρ πάντων κλίνας ουρανούς κατήλθε και δί έργων και λόγων και παθημάτων οικείων πάσαν υποδεξας σωτηρίας οδόν εις ουρανούς επανήλθεν, έλκων εκείσε τους πειθομένους; Ουκούν, ου τη φύσει μόνον ήν αυτός παρ΄ ημών έσχε καθ΄ ένωσιν αδιάσπαστον, αλλά και των εις αυτόν πιστευόντων εκάστω παράσχοι τελείαν την απολύτρωσιν· και πεποίηκε και ποιών ου δέλιπε, δί εαυτού τω Πατρί καταλάττων και προς υπακοήν ημών επανάγων έκαστον και πάσαν ημών παρακοήν εξιόμενος.

Δια ταῦτα τοῖνον και βάπτισμα ενετείλατο θεῖον και νόμους ἐθήκε σωτηρίους και μετάνοιαν ἐκήρυξε πάσι και του οικείου μετέδωκε σώματός τε και αἵματος· ου γαρ ἀπλῶς ἡ φύσις, ἀλλ' ἡ ἐκάστου των πιστευόντων ὑπόστασις και το βάπτισμα δέχεται και κατά τας θείας ἐντολάς πολιτεύεται και του θεουργοῦ ἄρτου και του ποτηρίου ἐν μεθέξει γίνεται. Δια τούτων μεν οὖν ὑποστατικῶς ἡμᾶς ο Χριστός ἐδικαίωσε και προς ὑπακοήν του ἀνωτάτου Πατρός ἐπανήγαγεν· αὐτήν δε την φύσιν ἣν παρ' ἡμῶν προσλαβόμενος ἐκανούργησεν ἡγιασμένην και δεδικαιωμένην και τῷ Πατρὶ δια πάντων ὑπήκοον οὖσαν ἐδέξε, δι' ὧν αὐτός ταύτη καθ' ὑπόστασιν ἡνωμένος κατ' αὐτήν ἐπραξέ τε και ἐπάθεν· ὧν ἐστὶ και ἡ τούτου σήμερον εορταζόμενη παρ' ἡμῶν ἐς το ἱερόν το παλαιόν ἐκεῖνο προς καθαρισμόν ἀνάβασις ἢ ἀναβίβασις και ἡ του θεολήπτου Συμεών ὑπάντησις και ἡ της δια βίου τῷ ἱερῷ προσανεχούσης Ἄννης ἐξομολόγησις.

Μετά γαρ την ἐκ Παρθένου του Σωτήρος γέννησιν και την κατά νόμους οκταήμερον περπομήν, καθάπερ ο Ευαγγελιστὴς Λουκάς φησὶν, «ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι του καθαρισμοῦ αὐτῶν κατά τον νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτόν ἐς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου». Περπέμενεται κατά τον νόμον, ἀνάγεται κατά τον νόμον, παρίσταται κατά το γεγραμμένον ἐν νόμῳ Κυρίου, προσάγεται θυσία κατά το εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου.

Οράτε ὅτι δια πάντων ὑπήκοος τῷ νόμῳ γίνεται ο του νόμου ποιητὴς και δεσπότης; Τί δια τούτων ἀπεργαζόμενος; Ὑπήκοον ἐν πάσι τῷ Πατρὶ την ἡμετέραν φύσιν ποιοῦμενος και την κατ' αὐτήν ἡμῶν παρακοήν ἐξώμενος και την δι' αὐτήν ἀρὰν ἐς εὐλογίαν μετασκευάζων. Ὡς γαρ ἐν Ἀδὰμ ἀπάσα ἦν ἡ φύσις ἡμῶν, οὕτω και ἐν Χριστῷ· και ὡς δια του ἐκ της Ἀδὰμ πάντες οἱ ἐξ ἐκείνου το εἶναι λαβόντες ἐς γην ἀπεστράφημεν και ἐς ἄδου, φεύ, κατηνέχθημεν, οὕτω δια του ἐξ οὐρανοῦ Ἀδὰμ, κατά τον ἀπόστολον, πάντες ἐς οὐρανόν ἀνεκλήθημεν και της ἐκεῖ δόξης και χάριτος ἡξιώθημεν μυστικῶς μεν τοι νῦν, κέκρυπται γαρ, φησὶν, ἡ ζωὴ ὑμῶν συν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ, ὅταν δε ο Χριστός φανερωθῇ κατά την δευτέραν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν και παρουσίαν, τότε και ὑμεῖς πάντες φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Πάντες τίνες; Οἱ τῷ Χριστῷ υἱοποιηθέντες ἐν Πνεύματι και πνευματικὰ τούτου τέκνα δια των ἔργων ἀποδεικνύμενοι.

Ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι του καθαρισμοῦ αὐτῶν ἀνήγαγον αὐτόν παραστήσαι τῷ Κυρίῳ. Τίνων αὐτῶν; Περί των τεκόντων ἅμα δε και των ἐκ συνδυασμοῦ τικτομένων ο του νόμου λόγος, ὡς δεομένων καθάρσεως· ἐπεὶ και ο ψαλμωδός

φησίν «εν ανομίαις συνελήφθην και εν αμαρτίας εκίσσησέ με η μήτηρ μου» ὅπου δε ου τεκόντες, αλλά τεκούσα ἦν μόνη, και αὐτη παρθένος, και παιδός τόκος ασπόρως συλληφθέντος, πάντως οὐκ ἦν χρεια καθαρισμού, ἀλλ' υπακοῆς ἦν ἔργον και τούτο, επαναγαγούσης την παρακούσασαν φύσιν και της δια την παρακοήν απαγούσης ευθύνης. Ὅτε οὖν ἐπλήσθησαν αι ημέραι του καθαρισμού αυτών ἀνήγαγον αὐτόν παραστήσαι τω Κυρίῳ, αναθεῖναι, φανερόν ποιῆσαι πρωτότοκον ὄντα, καθά γέγραπται εν νόμῳ Κυρίου, ὅτι «παν ἄρσεν διανοίγον μήτραν, ἅγιον τω Κυρίῳ κληθήσεται».

Και μην οὗτος μόνος ἐστίν ο μήτραν εν τω συλληφθῆναι διανοῖξας, ασυνδυάστως κυοφορηθεῖς δια μόνου προσρήματος και μηνύματος Θεοῦ, ὅπερ εἰς ακοήν η Παρθένος δι' ἀγγέλου ἐδέξατο ὅπως οὖν ο νόμος παν ἄρσεν φησί διανοίγον μήτραν; Ὡσπερ πολλοί λέγονται προφήται και πολλοί χριστοί, ως και δια του ψαλμωδοῦ λέγει ο Θεός, «μη ἄπτεσθε των χριστῶν μου και εν τοις προφήταις μου μη πονηρεύεσθε», εἰς δε ἐστίν ο Χριστός και εἰς ο μόνος Προφήτης οὗτος, οὕτω και παν με πρωτότοκον λέγεται διανοίγειν μήτραν, ο δε ἀληθῶς διανοῖξας οὗτος ἐστίν ο μόνος ἅγιος του Ισραήλ. Ἀνήγαγον δε φησί, και, «του δοῦναι θυσίαν κατά το ερμηνέον εν νόμῳ Κυρίου, ζεύγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοῦς περιστερῶν».

Το μεν ουν των τρυγόνων ζεύγος, υπεμφαίνον των τεκόντων το σώφρον, εἶχε πνά λόγον προς τους νόμῳ γάμους συνεζυγένους, οι δε νεοσσοί των περιστερῶν απειρόγαμοι ὄντες σαφῶς προεδήλουν την Παρθένον και τον εκ της Παρθένου ταύτης τεχθέντα και Παρθένον εἰς τέλος ὄντα. Και ὅρα του νόμου το ακριβές ἔπι μεν γαρ των τρυγόνων ζεύγος εἶπεν, ως ἀμπτομένων τους γάμῳ συνεζυγμένους, ἐπί δε των νεοσσῶν ἐφυλάξατο τούτο ἄπειρόζυγος γαρ και η τεκούσα και ο τεχθεῖς. Ἄλλ' ο μεν νόμος πόρρωθεν προκαταγγέλων τον παρθενικόν τόκον τοιαῦτα χρησμοδεῖ και δια τοιούτων τούτον προὑπογράφει αὐτοῦ δε του παραδόξως τεχθέντος νῦν εἰς το ἱερόν αναχθέντος, ἐτέρας τρυγόνας και ἄλλους περιστερῶν νεοσσοῦς πρεπωδεστέρους ητοίμασε το Πνεῦμα το ἅγιον. Τίνας τούτους; Συμεῶν και την Ἄνναν, οὐς, εἴτε νεοσσοῦς περιστερῶν εἶποι τις, δια το προς κακίαν παντάπασιν νηπιῶδες, εἴτε τρυγόνας δια το της σωφροσύνης ακρότατον, ευλόγως ερεῖ.

Ἄλλ' ο μεν Συμεῶν, ἵνα κατ' ἐπιδρομήν τα ευαγγελικά διέλθωμεν ρήματα, δίκαιος και ευλαβῆς, προκεχρηματισμένος τε υπό Πνεύματος ἁγίου, και νυν υπό τούτου κεκνημένος ἦλθεν εἰς το ἱερόν και υπήντησε και ἐνηγκαλίστατο τούτο το ουράνιον και ἐπίγειον βρέφος, αὐτῷ προσάγων ως Θεῷ τον τε ὕμνον και την ἱκεσίαν, εν εἰρήνῃ τε

λυθήναι του σώματος ικετεύων και σωτήριον αυτό φως είναι καταγγέλων τοις πάσι, εις πτώσιν τε τούτο τεθείσθαι των απιστούντων και εις ανάστασιν των εις αυτό πιστευόντων ισχυριζόμενος.

Είπα και τη Παρθένω και Μητρί του βρέφους προσδιελέξατο, εκ της περί τον σταυρόν του παιδός οδύνης μητέρα κατά φύσιν φανερωθήσεσθαι δεικνύς του νυν θεανθρώπου βρέφους και τους αμφιβόλους περί τούτου λογισμούς αποκαλύψασαν εκ των καρδιών απαλείψεν· και ο Συμεών γαρ την γνησίαν του αμφιβόλου παιδός μητέρα εκ της περί το πάθος του παιδός οδύνης και της επ' αυτό σφοδράς λύπης και συμπαθείας καλώς ετεκμήρατο.

Προφήτις δε Άννα η του Φανουήλ χήρα ως ετών ογδοήκοντα τεσσάρων ούσα, νηστείας τε και δεήσεσι προσκειμένη και του ιερού μηδαμώς αφισταμένη, θεώ, Πνεύματι τηνικαύτα μάλλον γενομένη κάτοχος ευχαρίστει τω Θεώ και την λύτρωσιν παραγενομένην τοις προσδεχομένοις ευηγγελίζετο, ταύτην είναι δεικνύσα το βρέφος τούτο.

Τοιαύτας λογικάς τρυγόνας προς υπαντήν προέπεμψεν εις το ιερόν ανιόντι τω Χριστώ το Πνεύμα το άγιον και έδειξεν ημίν οποιους είναι δει τους εισδεχομένους Χριστόν, και οποιους είναι δει και οποίας τας εξ ανδρών τε τον βίον απολιπούσας και τους τας ομοζύγους αποβαλόντας. Χήρα γαρ ήν η του Φανουήλ αύτη Άννα, αλλά και προφήτις. Πώς; Ότι των κοσμικών και βιωτικών αποστάσα φροντιδων ούκ αφίστατο του ιερού· ότι νηστείας και αγρυπνίας και προσευχαις και ψαλμωδιας συνδημερευούσα και διανυκτερευούσα τον βίον είχεν άμωμον· διο και τον Κύριον, ώ δ' έργων ελάτρευεν, εικότως επεγίνωσκεν ελθόντα, καθά και ο ψαλμωδός προφήτης προς αυτόν φησίν· «ψαλώ και συνήσω εν οδώ αμώμω, πότε ήξεις προς με;».

Τοιαύτας είναι δει και τοιούτους τους εκ του γάμου δια της εντίμου χηρείας προς τον παρθενικόν βίον εγγίζειν ή και συμβιούν αιρουμένους. Εάν ούν της δευτέρας συζυγίας ως χαμαιζήλου παντάπασιν υπερειδες, απριξ έχου μοι της προθέσεως, κατ' ίχνος βάδιζε των εξ αρχής και δια τέλους αγάμων. Ήν ότε και Πέτρος πενθεράν έσχεν, άλλ' Ιωάννου του παρθένου προς το ζωαρχικόν μήημα προσδραμόντος ούκ απελείφθη· έστι δε εφ' ών και επανήλθε, διο και κορυφαίος των κορυφαίων υπό του κοινού δεσπότου κατέστη. Προς τοιούτον ύψος ανάγει πόθος από της σαρκός επί το πνεύμα μετενεχθείς.

Συ δε ὄρα, μη της μεν αποσχόμενος ως πανδήμου, της δε μη εφικόμενος ως δυσεφίκτου, παραρρυής και λάθης καταπεσών, ως μήτε των κατά νόμον μήτε των υπέρ νόμον, αλλά των παρά νόμον εχόμενος. Ει δε τους εν χηρεία ὄντας, αν μη σωφρονώσι, κατακρίτους αποφανόμεθα, καν δευτέροις εννόμως ομιλήσωσι γάμοις, ού παντάπασιν αμέμπτους ηγούμεθα (είπεν αν ο Παύλος, ότι την πρώτην πίστιν ηθέτησαν), πόσω μείζονος άξιοι καταδίκης, οι της εννόμου συζυγίας την παράνομον ηδονήν προτιμώντες, και οι γυναξί συνοικούντες, και της πορνείας ούκ απεχόμενοι; Πορνείας, ή και τον παγκόσμιον εκείνον επήνεγκε κατακλυσμόν και αυτοίς τοις υιοίς Θεού κληθείσι την αρχήν και τοις Σοδομίταις επήνεγκε τον ουρανόθεν εμπρησμόν και τοις Ισραηλίταις την από των Μωαβιτών ήτταν και τον πολυάνθρωπον εκείνον φόνον και νυν ημίν, οίμαι, τας υπό των εθνών ήττας και τας πολυειδείς εσωθέν τε και έξωθεν κακώσεις και συμφοράς.

Υιούς δε Θεού τους απογόνους Ενώς πρώτους εκάλεσεν η Γραφή, ὄς πρώτος ήλπισεν επικαλείσθαι τω ονόματι Κυρίου. Ούτος δε ην υός Σήθ, ού το γένος διίστατο του δια τον Κάιν επαράτου γένους και δειγόν εν σωφροσύνη, και δί αυτούς έτι τότε ίστατο ο κόσμος, έως κατά το γεγραμμένον ιδόντες τας θυγατέρας των ανθρώπων, τουτέστι τας εκ του γένους του Κάιν, ότι καλαί και του πορνικού κάλλους ηττηθέντες έλαβον αυτοίς από πασών ών εξελέξαντο και έμαθον τα έργα αυτών και επληθύνθη η κακία επί της γης και ήλθεν ο κατακλυσμός, και ήρεν άπαντας· και ει μη Νώε τότε και οι του Νώε υιοί σωφρονούντες ευρέθησαν επί της γης (δήλον δε, και γαρ μιας γυναικός έκαστος ήν ανήρ, μεθ' ής και εσήληθεν εις την κιβωτόν), ούδ' αν υπελείφθη ρίζα τις και αρχή προς δευτέρου κόσμου γένεσιν.

Οράτε ότι δια τους πορνεύοντας πάλαι αν απώλετο ο κόσμος ούτος, ειμή δια τους σωφρονούντας ίστατο; Οι δε μηδέ του παρόντος άξιοι κόσμου, ως ακοσμίαν τούτον απεργαζόμενοι, πώς ουχί και του μέλλοντος αώνος εξωσθήσονται, τω πυρί της γεέννης παραδοθέντες, ως μη τω πυρί των σαρκικών ηδονών αντισχόντες, ει μη νυν δια μετανοίας αυτό μεν αποσβέσουσι σπεύσαντες, τους δε προγεγονότας εντεύθεν μολυσμούς τοις δάκρυσιν απονίψονται; Και τούτο δε μη αγνοείψαν, ως εάν μη αντιστώσι σπεύσαντες δια της μετανοίας τω πάθει, χείροσι προϊόντες παραδοθήσονται τοις παρά φύσιν αισχροίς, α πορνικής μεν εστίν επιθυμίας γεννήματα, έλκει δε της γεέννης ενταύθα το πύρ, ως εντεύθεν συναρπάσον τους ακολάστους εις αώνιον κόλασιν.

Τις οὐκ οἶδε τους Σοδομίτας και την παρανομωτέραν εκείνων πορνείας έκκαυσιν και τον καινότερον του πυρός επ' αυτούς όμβρον και την απώλειαν; Πολλάκις δε και σύμπασα πόλις ενός ανδρός ασελγούς απήλαυσεν, ως επί των Σικήμων υπό των Ιακώβ παιδων άρδην αφανισθέντων εγένετο, του Συχέμ την του Ιακώβ θυγατέρα Δείναν αρπάσαντος. Άλλ' ίνα προ του νόμου νύν αφώμεν, αυτός ο νόμος, ου την νυμφευομένην, μη ευρεθείσης εν αυτή παρθενίας, λιθοβολείσθαι προτάπτει, την δε πεπορνευμένην ιερέως θυγατέρα ου πυρί κατακαίεσθαι; Μίσθωμα δε πόρνης οὐκ απαγορεύει τω ναώ Κυρίου προσφέρεσθαι; Των δε Ισραηλιτών πορνικώς ταις Μωαβίτσι συμφθαρέντων έργον μαχαιφας εν μια ημέρα τρεις προς ταις είκοσι χιλιάδες ανδρών εγένοντο. Διο και Παύλος ο μέγας προς ημάς φησί· «μη πορνεύετε, καθώς τινές αυτών επόρνευσαν, και έπεσον εν μια ημέρα είκοσπρείς χιλιάδες». Τοιαύτα και προ νόμου και εν νόμω και δια νόμου τα της πορνείας εισίν επιήμια.

Τί δε ημείς οι σταυρώσαι την σάρκα συν τοις παθήμασι και ταις επιθυμίαις επιπαττόμενοι και πάλιν τοις αυτοίς περιπίπτοντες, δ' ά έρχεται η οργή του Θεού επί τους υιούς της απειθείας; Οι νεκρώσαι τα μέλη τα επί της γης παρανούμενοι, πορνείαν, ακαθαρσίαν, πάθος κακόν και την επιθυμίαν, και της παρανέσεως οὐκ επιστρεφόμενοι; Ου φοβηθησόμεθα οψέποτε γουν ει μηδέν άλλο, τας γουν θεομηνίας, τας κάτωθεν, τας άνωθεν, τας εκβάσας, τας ηπειλημένας εκείνας και ακωνίους; Οὐκ αιδεσθησόμεθα την δια σαρκός επικράνειαν του ηλίου της δικαιοσύνης Χριστού, και ως εν ημέρα ευσχημόνως περιπατήσωμεν; Ού φριξομεν τας αποστολικάς επεξελεύσεις και αποφάσεις και παρανέσεις, «ουκ οΐδατε», λέγοντος, «ότι ναός έστε Θεού, και το Πνεύμα του Θεου οικεί εν υμίν ; ει τις τον ναόν του Θεού φθείρει, φθερεί τούτον ο Θεός». Και πάλιν, «φανερά έστι τα έργα της σαρκός, άτινα εστί πορνεία, ακαθαρσία, ασέλγεια και τα εξής, ά προλέγω υμίν, καθώς ήδη και προείπον, ότι οι τα τοιαύτα πράσσοντες βασιλείαν Θεού ου κληρονομήσουσ». Και πάλιν, «τούτο εστέ γινώσκοντες, ότι πας πόρνος ή ακάθαρτος ή πλεονέκτης, ός έστιν ειδωλολάτρης, οὐκ έχει κληρονομίαν εν τη βασιλεία του Χριστού και Θεού». Και πάλιν, «τούτο εστί το θέλημα του Θεού, ο αγιασμός ημών, απέχεσθαι ημάς από της πορνείας· ου γαρ εκάλεσεν ημάς ο Θεός επί ακαθαρσία, άλλ' επί αγιασμώ· τοιγαρούν ο αθετών, οὐκ άνθρωπον αθετεί, αλλά τον Θεόν τον δόντα το Πνεύμα το άγιον αυτού εις ημάς».

Και τις αν εξής καταλέξη τας εις τούτο πάσας των τε Αποστόλων και των προφητών φωνάς; Τοις μεν τοι σωφρονούσι και δια τούτο τελούσιν εις τα μέλη του

Χριστού τι παραγγέλει ο απόστολος; «Ἐγραψα υμῖν ἐν τῇ ἐπιστολή, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις». Επειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι παρ' ἐαυτῶν οὐκ ἐντρέπονται, παραινεί τοις ἄλλοις ἐκτρέπεσθαι καὶ ἐντρέπειν αὐτοὺς λέγων πρὸς αὐτοὺς, «ἐὰν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, τῷ τοιοῦτῳ μὴδὲ συνεσθῆεν». Οὐρὰς ὅτι κοινὸν μόλυσμά ἐστὶ τῆς Ἐκκλησίας ὁ πορνεία ἐγκαλινδούμενος καὶ διὰ τοῦτο δεῖ πάντας τοῦτον ἀποτροπιάζεσθαι καὶ ἐξελαύνειν; Αὐτὸς δὲ ὁ Παῦλος καὶ τῷ Σατανᾷ παρέδωκε τὸν ἐν Κορίνθῳ πορνεύσαντα καὶ οὐκ ἐκύρωσε πρὸς αὐτὸν ἀγάπην, οὐδὲ προσελάβετο τοῦτον, μέχρις ὅτου τὴν μετάνοιαν ἰκανῶς ἐπεδείξατο.

Σώζων σώζει τὴν σευατοῦ ψυχὴν ἀπὸ τῶν τοσοῦτων κακῶν, ὦ ἄνθρωπε, τῶν μὲν παρόντων, τῶν δὲ μελλόντων, καὶ τούτων ὀπτῶν ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τῷ παρόντι αἰῶνι. Τὸ γὰρ Ἡσαὺ γένος ἀπόβλητον, ἐπειδὴ πόρνος καὶ βέβηλος ἐκεῖνος ἦν, καὶ ὁ Ροβοάμ ἀφαιρείται τῆς βασιλείας τὸ πλείστον, ἐπεὶ γυναικομανὴς εἶπερ τις ὁ τοῦτον γεννήσας Σολομὼν ἀπεβίω μὴ τοῦτο παθῶν αὐτὸς διὰ τὸν Δαβὶδ, ὅς καὶ τὸ προστριβέν ἅπαξ ἄγος δακρύων λιβάσι καὶ τοις ἄλλοις τῆς μετάνοίας ἔργοις διαρκῶς ἀπετρίψατο.

Φεύγετε τὴν πορνείαν, ἀδελφοί, πάλιν ὁ ἀπόστολος ἐγκελεύεται. Εἰ Σαμψὼν ταύτην ἔφευγεν, οὐκ ἂν τῆς Δαλιδᾶς τὰς χερσὶ κρατηθεῖς μετὰ τῆς ἐν τῇ κεφαλῇ τριχὸς καὶ τὴν ἰσχὺν ἀφηρέθη, οὐκ ἂν ἐξεκόπη τοὺς οφθαλμοὺς, οὐκ ἂν τοὺς ἀλλοφύλοις κακῶς τὸ ζῆν συναπέρρηξεν. Εἰ ταύτην ἔφευγον οἱ ὑπὸ Μωσῆως στρατηγούντος καὶ νομοθετοῦντος ἀγόμενοι, οὐκ ἂν ἔθυσαν τῷ Βεελφεγῶρ, οὐδ' ἂν ἔφαγον θυσίας νεκρῶν, οὐδ' ἂν ἔπεσον ὅσον πεπτῶκασιν. Εἰ ταύτην ἔφευγε Σολομὼν, οὐκ ἂν ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ τοῦ βασιλεύσαντος αὐτὸν καὶ σοφίσαντος, οὐδ' ἂν ἐδώκοι ναοὺς ἀνήγειρεν.

Οὐρατε ὅτι καὶ πρὸς ἀσέβειαν ἐκφέρει τὸ τῆς πορνείας πάθος τὸν ἄνθρωπον; Οὐδὲν τοὺς ἐν Βαβυλώνι πρεσβυτέρους κριπὰς τὸ τῆς Σωσάννης κάλλος ἐξαπατήσαν, ἐθριάμβευσεν ὑστερον καὶ τὰς τῶν λίθων συνεκάλυψε βολαῖς, εἰ τὸ μύσος πόρρωθεν ἔφευγον καὶ μὴ καθ' ἑκάστην ταύτην ἀκολάστως παρετήρουν πρότερον. Οὐδ' Ὀλοφέρνης ἐκτραχηλισθεὶς ἄθλιος ἔκεπο, εἰ μὴ πρότερον τὸ σανδάλιον Ἰουδίθ, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἤρπασεν οφθαλμὸν αὐτοῦ καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἠχμαλώτευσεν ψυχὴν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο Ἰώβ φησὶ «Διαθήκην διεθέμην τοῖς οφθαλμοῖς μου, καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον» ἢ πόσω μάλλον ἐπὶ ἀσεμνον γυναῖον ἀπολελυμένον ἢ συνημμένον.

Η μονίαν άσκει, ώ ούτος, θεοφιλή, ή συζυγίαν θεόσδοτον. Πίνε ύδατα από σων φρεάτων, οικειότερον δε νυν ειπείν, από σου μόνου φρέατος, και τούτο σωφρονικώς, απέχου δε παντελώς νόθου πόματος· στυγός έστι ύδωρ, ποταμού τυγχάνει ρείθρον Αχέροντος, ιού θανατηφόρου γέμει, δηλητηρίου δύναμιν κέκτηται· εις γαρ πέταυρον άδου, μάλλον δε τους μυχούς αυτούς τους πόντας κατασπάν πέφυκε. Φεύγε το από χειλέων πορνικών μέλι· σεσοφισμένον γαρ έστι θάνατον πορνικόν επαλείφον, ος έστιν ο από του Θεού χωρισμός· προς όν φησί ο Δαβίδ· «εξολόθρευσας πάντα τον πορνεύοντα από σου».

Ανάγκη γουν καθαρεύειν ή γουν καθαίρεσθαι, και ούτως αμίαντον μένειν διηγεκώς ταις ενδεδομέναις ηδοναίς αρκούμενον, ού το σώμα ναός Θεού δια του Πνεύματος γέγονε και το Πνεύμα του Θεού οικεί εν αυτώ και προς κτήσιν μεν αγνείας και σωφροσύνης σπεύδειν, πορνείας δε και πάσης ακαθαρσίας αποφυγήν, ίνα τω αφθάρτω νυμφίω εν ταις ακηράτοις παστάσι συνδιακωνίζωμεν πάντες συνευφρανόμενοι, πρεσβείας της εν παρθενία τεκούσης αυτόν εις ημών σωτηρίαν, αιπαρθένου και παναμώνμου και υπερδεδοξασμένης Μητρός· νύν και αιεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

ΟΜΙΛΙΑ 5

ΣΤΗΝ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ

ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΜΑΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Όπου γίνεται λόγος και περί σωφροσύνης και της αντίθετης

με αυτήν κακίας.

Εκείνη την προγονική κατάρα και καταδίκη προ Χριστού την είχαμε όλοι κοινή και ίδια, εκχυμένη σε όλους από έναν προπάτορα, σαν να αναπτυσσόταν από τη ρίζα του γένους και να ήταν συνημμένη με τη φύσι. Ο καθένας επέσυρε από τον Θεό στην υπόστασί του με όσα έπραττε προσωπικώς ή την μομφή ή τον έπαυο, ενώ δεν μπορούσε να κάμει τίποτε απέναντι σ' εκείνη την κοινή κατάρα και καταδίκη και απέναντι στον πονηρό κλήρο που κατεβαίνει από επάνω σ' αυτόν και δί' αυτού στους απογόνους του.

Άλλ' ήλθε ο Χριστός ελευθερωτής της φύσεως, που μετέβαλε την κοινή κατάρα σε κοινή ευλογία· αφού ανέλαβε την ένοχη φύσι μας από την ακήρατη Παρθένο και την ήνωσε στην υπόστασί του, νέαν, χωρίς να έχη μετάσχει σε παλιό σπέρμα, την κατέστησε αθώα και δικαωμένη, ώστε και οι γεννώμενοι από αυτόν έπειτα κατά πνεύμα να μένουν όλοι έξω από την προγονική εκείνη κατάρα και καταδίκη. Τί λοιπόν; Δεν μεταδίδει τη χάρι του σε καθεμιά από τις υποστάσεις μας και δεν λαμβάνει ο καθένας μας άφεσι των πλημμελημάτων του από αυτόν, επειδή αυτός δεν ανέλαβε υπόστασι από εμάς, αλλά την φύσι μας, την οποία ανανέωσε ενωθείς με αυτήν κατά την ιδιαίτερη υπόστασί του; Πώς όμως θα ενεργούσε έτσι, αυτός που θέλει να σωθούν όλοι τελείως και κατήλθε κλίνοντας τους ουρανοούς για χάρι όλων

και, αφού δι' έργων και λόγων και παθημάτων του υπέδειξε κάθε δρόμο σωτηρίας, επανήλθε στους ουρανοί, ελκύνοντας προς τα εκεί τους πιστούς τους; Επομένως για να παράσχη τελεία απολύτρωσι όχι μόνο στη φύσι την οποία έλαβε ο ίδιος από εμάς σε αδιάσπαστη ένωση, αλλά και στον καθένα από τους πιστεύοντας σ' αυτόν; Τούτο λοιπόν έπραξε και δεν έπαυσε να πράττη, συνδιαλλάσσοντας τον καθένα μας δι' εαυτού προς τον Πατέρα και επαναφέροντας τον καθένα στην υπακοή και θεραπεύοντας κάθε παρακοή.

Γί αυτό λοιπόν καθώρισε και θείο βάπτισμα κί έθεσε σωτηρίους νόμους, εκήρυξε μετάνοια σε όλους και μετέδωσε δεν μεταδίδει τη χάρι του σε καθεμιά από τις υποστάσεις μας από το σώμα και αίμα του. Διότι δεν είναι γενικώς η φύσις αλλά η υπόστασις του καθενός από τους πιστεύοντας που δέχεται το βάπτισμα και πολυεύεται κατά τις θείες εντολές και γίνεται μέτοχος του θεουργού άρτου και του ποτηρίου. Δια των μέσων τούτων βέβαια ο Χριστός μας εδικαίωσε υποστατικώς και μας επανέφερε στην υπακοή του ουρανίου Πατρός· την ίδια δε τη φύσι που προσέλαβε από εμάς και ανανέωσε, την έδεξε αγιασμένη και διακωμένη και σε όλα υπήκοο στον Πατέρα, δι' εκείνων που έπραξε και έπαθε αυτός κατ' αυτήν ενωμένος με αυτήν υποστατικώς. Ανάμεσα σε αυτά είναι και η εορταζόμενη σήμερα από εμάς ανάβασις ή αναβίβασις του στον παλιό εκείνο ναό προς καθαρισμό, η προϋπάντησις από τον θεόληπτο Συμεών και η ευχαριστία της Άννας, η οποία παρέμενε στον ναό όλη τη ζωή της.¹

Πραγματικά μετά την γέννησι του Σωτήρος από την Παρθένο και την κατά τον μωσαϊκό νόμο περπομή την ογδόη ημέρα, όπως λέγει ο ευαγγελιστής Λουκάς, «όταν συμπληρώθηκαν οι ημέρες του καθαρισμού αυτών κατά τον νόμο του Μωϋσέως, τον ανέβασαν στα Ιεροσόλυμα για να τον παρουσιάσουν στον Κύριον». Περπέμενεται κατά τον νόμο, ανεβάζεται κατά το γεγραμμένο, προσφέρεται θυσία κατά τα λεγόμενα στον νόμο Κυρίου.

Βλέπετε ότι ο ποιητής και δεσπότης του νόμου γίνεται καθ' όλα υπήκοος στον νόμο; Επιπελώντας τί με αυτά; Καθιστώντας καθ' όλα υπήκοο την φύσι μας στον Πατέρα και θεραπεύοντας την κατ' αυτήν παρακοή μας και μετατρέποντας την γί αυτήν κατάρα σ' ευλογία. Όπως δηλαδή όλη η φύσις μας ήταν στον Αδάμ, έτσι και στον Χριστό· και όπως δια του από την γη Αδάμ όλοι όσοι ελάβαμε από εκείνον την ύπαρξι εστραφήκαμε προς την γη και καταρρηκθήκαμε, φεύ, στον Άδη, έτσι δια του από τον ουρανό Αδάμ, κατά τον απόστολο, όλοι ανακληθήκαμε στον ουρανό και

αξιοθήκαμε την εκεί δόξα και χάρι. Τώρα όμως αξιοθήκαμε μυστικώς, διότι, λέγει «η ζωή σας μαζί με τον Χριστό είναι στον Θεό όταν δε ο Χριστός φανερωθή κατά την δευτέρα επικράτεια και παρουσία, τότε και σεις όλοι θα φανερωθήτε σε δόξα».² Ποιοί «όλο»; Όσοι υιοποιήθηκαν κατά τον Χριστό δια του Πνεύματος αποδείχθηκαν και δια των έργων πνευματικά τέκνα τούτου.

Όταν συμπληρώθηκαν οι ημέρες του καθαρισμού αυτών, τον ανέβασαν στα Ιεροσόλυμα για να τον παρουσιάσουν στον Κύριο. Ποιών «αυτών»; Ο λόγος του νόμου είναι περί των γεννητόρων, καθώς επίσης και των γεννωμένων από την ένωσί τους, που έχουν ανάγκη καθάρσεως. Διότι και ο ψαλμωδός λέγει «συνελήφθηκα σε ανομίες και η μητέρα μου μ' εκυοφόρησε σε αμαρτίες».³ Εδώ δε που δεν υπάρχουν γεννήτορες, αλλά ήταν μόνο μητέρα, και αυτή Παρθένος, που υπάρχει επίσης γέννησις παιδιού συλληφθέντος ασπόρως, οπωσδήποτε δεν υπήρχε χρεία καθαρισμού, άλλ' ήταν έργο υπακοής και τούτο, που επανέφερε την παρακούσασα φύσι και απήλειψε την ευθύνη εξ απίας της παρακοής. Όταν λοιπόν συμπληρώθηκαν οι ημέρες του καθαρισμού των, τον ανέβασαν για να τον παρουσιάσουν στον Κύριο, να τον αφιερώσουν, να καταστήσουν φανερό ότι είναι πρωτότοκος, όπως έχει γραφή στον νόμο του Κυρίου, ότι «κάθε αρσενικό παιδί που διανοίγει την μήτρα, θα αποκληθή αφιερωμένο στον Κύριο».⁴

Και όμως αυτός είναι ο μόνος που διάνοιξε μήτρα, αφού εκυοφορήθηκε χωρίς γεννητήσια ένωσι με μόνο το προσφώνημα και το μήνυμα του Θεού, που εδέχθηκε στις ακoές της η Παρθένος δι' αγγέλου· πώς λοιπόν ο νόμος λέγει «κάθε αρσενικό παιδί που διανοίγει μήτρα»; Όπως πολλοί λέγονται προφήτες και πολλοί χρισμένοι, καθώς λέγει ο Θεός δια του ψαλμωδού, «μη εγγίζετε τους χρισμένους μου και μη κακοποιήτε τους προφήτες μου»,⁵ ενώ ένας είναι ο Χριστός και ένας μόνο ο Προφήτης αυτός, έτσι λέγεται ότι και κάθε πρωτότοκο διανοίγει μήτρα, άλλ' ο αληθώς διανοξας είναι αυτός ο μόνος άγιος του Ισραήλ. Λέγει δε ότι τον ανέβασαν για να δώσουν θυσία κατά το λεγόμενο στον νόμο του Κυρίου, ένα ζεύγος τρυγονιών ή δύο νεοσσούς περιστερών».

Το μεν ζεύγος των τρυγονιών λοιπόν, δηλώνοντας την σωφροσύνη των γονέων, είχε κάποια σχέσι προς τους συνεζευγμένους κατά τον νόμο του γάμου, προεδήλωναν σαφώς την Παρθένο και τον γεννηθέντα από την Παρθένο αυτή που είναι έως το τέλος Παρθένος. Και πρόσεξε την ακρίβεια του νόμου. Πραγματικά για τα τρυγόνια είπε ζεύγος διότι υπανίσσονται τους συνεζευγμένους σε γάμο, ενώ για τα

περιστεράκια το απέφυγε τούτο ἵ διότι άπειροι γάμου ήσαν και η μητέρα και ο υιός. Αλλά ο μεν νόμος, προμηνύοντας από παλαιά την παρθενική γέννησι, τέτοια χρησιμοδοτεί και με τέτοια την προτυπώνει ἵ τώρα δε που ωδηγήθηκε στον ναό ο ίδιος ο παραδόξως γεννηθείς, το άγιο Πνεύμα ετοίμασε άλλα τρυγόνια και άλλους νεοσσούς περιστερών περισσότερο ταιριαστούς. Ποιούς λοιπόν; Τον Συμεών και την Άννα, τους οποίους είτε νεοσσούς περιστερών τους ειπή κανείς, λόγω της τελείως νηπιακής διαθέσεως προς την κακία, είτε τρυγόνια για το άκρο ύψος της σωφροσύνης, σωστά αθ ειπή.

Αλλά ο μεν Συμεών, για να δέλθωμε σύντομα τα ευαγγελικά λόγια, δίκαιος και ευλαβής και προεμπνευσμένος από άγιο Πνεύμα, ήλθε στον ναό κνημένος και τώρα από αυτό, προϋπάντησε και ασπάσθηκε τούτο το ουράνιο και επίγειο βρέφος, προφέροντας σ' αυτό ως Θεόν τον ύμνο και την ικεσία, παρακαλώντας ν' απαλλαγή ειρηνικά από το σώμα και διακηρύσσοντας σε όλους ὅτι αυτό είναι το σωτήριο φως, ισχυριζόμενος δε ὅτι τούτο έχει τεθή σε πτώσι των απιστούντων και σε ανάστασι των πιστευόντων σ' αυτό.

Ἐπειτα συνωμίλησε με την Παρθένο και Μητέρα του βρέφους, δεικνύοντας από την οδύνη για τον μελλοντικό σταυρό του παιδιού ὅτι θα φανερωθή κατά φύσι μητέρα του τώρα θεανθρώπου βρέφους και ὅ,τι αφού αποκαλύψη τους αμφιβόλους γί αυτό λογισμούς θα τους απαλείψη από τις καρδιές ἵ διότι και ο Συμεών την γνησία μητέρα του αμφιβόλου παιδιού ⁶ προσδιώρισε από την σχετική με το πάθος οδύνη και από την γί αυτό το πάθος σφοδρά λύπη και συμπάθεια.

Η δε προφήτις Άννα, χήρα του Φανουήλ ηλικίας ογδόντα τεσσάρων ετών, επιδομένη σε νηστείες και δεήσεις και μη απομακρυνόμενη καθόλου από τον ναό, καταληφθείσα τότε περισσότερο από θείο Πνεύμα ευχαρίστησε τον Θεό και ευαγγελίσθηκε ὅτι θα έλθη η λύτρωσις σ' όσους την προσδέχονται, δεικνύοντας ὅτι αυτή είναι το βρέφος τούτο.

Τέτοια λογικά τρυγόνια προέπεμψε το άγιο Πνεύμα προς προϋπάντησι του Χριστού, καθώς ανέβαινε στον ναό και μας έδειξε οποίοι πρέπει να είναι οι δεχόμενοι μέσα τους τον Χριστό, και οποίοι και οποίες πρέπει να είναι αυτές που έχασαν τους άνδρες των και αυτοί που έχασαν τις συζύγους των. Διότι η Άννα αυτή ήταν χήρα του Φανουήλ αλλά και προφήτις. Πώς; Διότι, αφού άφησε τις κοσμικές και βιωτικές φροντίδες, δεν εγκατέλειψε τον ναό ἵ διότι είχε άμωμο τον βίο διημερεύοντας και

διανυκτερεύοντας με νηστείες και αγρυπνίες, με προσευχές και ψαλμωδίες. Γι' αυτό και η γυναίκα αυτή τον Κύριο, που ελάτρευε με έργα, ευλόγως τον ανεγνώρισε όταν ήλθε, όπως λέγει προς αυτόν ο ψαλμωδός προφήτης, «θα ψάλω και θα προσέξω στην τελεία οδό, πότε θα έλθης προς εμένα».⁷

Τέτοιες και τέτοιοι πρέπει να είναι όσοι από τον γάμο δια της έντιμης χηρείας αποφασίζουν να προσέλθουν προς τον παρθενικό βίο ή στην συμβίωσι. Εάν λοιπόν καταφρονήσης τελείως την δευτέρα συζυγία ως χαμερπή, κράτησε σταθερά την πρόθεσί σου, βάδιζε στα ίχνη των από την αρχή έως το τέλος αγάμων. Κάποτε είχε και ο Πέτρος πεθερά, αλλά δεν υστέρησε του παρθένου Ιωάννου, όταν έτρεξε προς το ζωαρχικό μνημα· σε μερικά σημεία μάλιστα και υπερτέρησε, γι' αυτό και από τον κοινό δεσπότη κατέστη κορυφαίος των κορυφαίων. Προς τόσο ύψος αναβιβάζει ο πόθος που μεταφέρεται από την σάρκα προς το πνεύμα.

Εσύ δε πρόσεχε, μη τυχόν από μεν την συζυγία απόσχης ως πάνδημη, την δε αγαμία δεν επιτύχης ως δυσέφικτη, οπότε θα εκτραπής και χωρίς να το καταλάβης θα καταπέσης, διότι θ' ακολουθής όχι τα κατά νόμο ούτε τα υπέρ νόμο, αλλά τα παρά νόμο. Αν εμείς τους ευρισκομένους σε χηρεία, εφ' όσον δεν σωφρονούν, τους θεωρούμε κατακρίτους, ενώ, και αν συνέλθουν νομίμως σε δεύτερο γάμο, δεν τους θεωρούμε εντελώς αμέμπους (ο Παύλος έλεγε ότι αθέτησαν την πρώτη πίστι), πόσο μεγαλύτερας καταδίκης άξιο είναι εκείνοι που, ενώ συζούν με γυναίκες, δεν απέχουν της πορνείας; Πορνεία, η οποία επέφερε τον παγκόσμιο εκείνο κατακλισμό σε αυτούς που ωνομάσθηκαν αρχικώς υιοί Θεού και προέκάλεσε τον από τον ουρανό εμπρησμό στους Σοδομίτες και έφερε στους Ισραηλίτες την ήττα από τους Μωαβίτες και τον πολυάνθρωπο εκείνο φόνο, τώρα δε, νομίζω, φέρει σ' εμάς τις από τα αλλόφυλα έθνη ήττες και τις πολυειδείς από μέσα και έξω κακώσεις και συμφορές;

Υιός δε Θεού εκάλεσε η Γραφή πρώτους τους απογόνους του Ενώς, ο οποίος πρώτος ήλπισε ότι θα καλήται με το όνομα του Κυρίου.⁸ Ήταν δε αυτός υιός του Σήθ, του οποίου το γένος ήταν διαφορετικό από το καταραμένο γένος του Κάϊν και εζούσε σωφρόνως. Εξ απίας αυτών εστεκόταν ακόμη τότε ο κόσμος, έως ότου κατά το γεγραμμένο είδαν ότι οι θυγατέρες των ανθρώπων, δηλαδή οι κόρες από την γενεά του Κάϊν, ήσαν ωραίες και γοητευμένοι από την πορνική ομορφιά τους επήραν όσες εδιάλεξαν από όλες αυτές και έμαθαν τα έργα τους. Τότε αυξήθηκε η κακία επάνω στη γη, ήλθε ο κατακλισμός και τους εξαφάνισε όλους· και αν τότε δεν ευρίσκονταν επάνω στη γη σώφρονες, ο Νώε και οι υιοί του Νώε (τούτο δε

φανερώνεται από το γεγονός ότι ο καθένας ήταν σύζυγος μιας γυναίκας με την οποία εισήλθε στην κβωτό), δεν θα υπολειπόταν καμιά ρίζα και αρχή για τη γένεσι δευτέρου κόσμου.

Βλέπετε ότι εξ απίας των πορνευόντων θα καταστρεφόταν παλαιά ο κόσμος αυτός, αν δεν διατηρείτο από τους σωφρονούντας; Αυτοί δε που δεν είναι άξιοι ούτε του παρόντος κόσμου, αφού τον μεταβάλλουν σε ακοσμία, πώς δεν θα εξωθούν και από τον μέλλοντα αιώνα, παραδιδόμενοι στο πυρ της γεέννης, διότι δεν άνθεξαν στο πύρ των σαρκικών ηδονών, αν δεν σπεύσουν τώρα να το αποσβέσουν δια της μετανοίας και να ξεπλύνουν με τα δάκρυα τούς από αυτό γενομένους ήδη μολυσμούς; Ας μη αγνοούν δε και τούτο, ότι αν δεν σπεύσουν ν' αντισταθούν στο πάθος δια της μετανοίας, με τον καιρό θα παραδοθούν σε χειρότερα παρά φύσι πάθη, τα οποία είναι γεννήματα πορνικής επιθυμίας, ελκύει δε εδώ το πυρ της γεέννης, για να συναρπάση από εδώ τους ακολάστους σ' αιώνια κόλασι.

Ποιός δεν γνωρίζει τους Σοδομίτες και την παρανομωτέρα από πορνεία έξαψί τους και την παραδοξοτέρα βροχή του πυρός επάνω σ' αυτούς και την απώλεια; Πολλές φορές μάλιστα ολόκληρη πόλις υπέστη τις συνέπειες της διαγωγής ενός μόνο ασελγούς ανδρός, όπως συνέβηκε στην πόλι των Σκίμων, οι οποίοι αφανίσθηκαν τελείως από τα παιδιά του Ιακώβ, επειδή ο Συχέμ άρπαξε την θυγατέρα του Ιακώβ Δείνα.⁹ Αλλά για ν' αφήσωμε τώρα τους προ του νόμου, ο ίδιος ο μωσαϊκός νόμος δεν παραγγέλλει να λθολογήται η νύφη, αν δεν ευρεθή παρθένος, η δε πορνευομένη κόρη ιερέως να καίεται στο πύρ; Δεν απαγορεύει δε να προσφέρεται στον ναό του Κυρίου ο μισθός πόρνης; Όταν δε οι Ισραηλίτες συνήλθαν πορνικώς με τις Μωαβίτιδες, έπεσαν με μάχαιρα σε μια ημέρα είκοσι τρεις χιλιάδες άνδρες. Γί αυτό και ο μέγας Παύλος μας λέγει «μη πορνεύετε, όπως επόρνευσαν μερικοί από αυτούς και έπεσαν σε μια ημέρα είκοσι τρεις χιλιάδες».¹⁰ Τέτοια είναι τα επιπίμια της πορνείας και προ του μωσαϊκού νόμου και στο νόμο και δια του νόμου.

Τί πρέπει λοιπόν ν αισθανώμαστε εμείς που, ενώ έχομε διαταχθή να σταυρώσωμε τη σάρκα μαζί με τις επιθυμίες, περιπίπτομε πάλι στα ίδια, εξ απίας των οποίων έρχεται η οργή του Θεού προς τους υιούς της απειθείας; Που, ενώ διαταχθήκαμε να νεκρώσωμε τα μέλη τα επί της γης, πορνεία, ακαθαρσία, πάθος κακό και την επιθυμία, δεν εφαρμόζομε την παραινέσι;¹¹ δεν θα φοβηθούμε λοιπόν κάποτε, αν όχι τίποτε άλλο, τουλάχιστο τις θεομηνίες, τις από κάτω, τις από επάνω, τις περασμένες, τις μελλοντικές εκείνες και αιώνιες που μας απειλούν; Δεν θα

σεβασθούμε την κατά σάρκα επιφάνεια του ηλίου της δικαιοσύνης Χριστού, ώστε να περιπατήσουμε προσεκτικά σαν σε ημέρα; Δεν θα φριξώμε τις αποστολικές προειδοποιήσεις και αποφάσεις και παρανέσεις, που λένουν, «δεν γνωρίζετε ότι είσθε ναοί Θεού και μέσα σας κατοικεί το Πνεύμα του Θεού; Όποιος φθείρει το ναό του Θεού, θα τον φθείρη ο Θεός»¹² · και πάλι, «φανερά είναι τα έργα της σαρκός, που είναι πορνεία, ακαθαρσία, ασέλγεια και τα όμοια, για τα οποία προλέγω, όπως και ήδη προείπα, ότι όσοι πράττουν τέτοια δεν θα κληρονομήσουν τη βασιλεία του Θεού»¹³ · και πάλι, «τούτο να γνωρίζετε, ότι κάθε πόρνος ή ακάθαρτος ή πλεονέκτης, δηλαδή ειδωλολάτρης, δεν έχει κληρονομία στη βασιλεία του Χριστού και Θεού»¹⁴ · και πάλι, «τούτο είναι το θέλημα του Θεού, ο αγιασμός μας, η αποχή από την πορνεία· διότι δεν μας εκάλεσε ο Θεός για ακαθαρσία, αλλά για αγιασμό· επομένως όποιος το αθετεί, δεν αθετεί άνθρωπο, αλλά τον Θεό που δίδει το άγιο Πνεύμα του σ' εμάς».¹⁵

Ποιός θα μπορούσε να συλλέξει όλες τις παραγγελίες των Αποστόλων και των προφητών για το θέμα τούτο; Σ' αυτούς ακριβώς που σωφρονούν και γι' αυτό ευρίσκονται ανάμεσα στα μέλη του Χριστού, τί παραγγέλλει ο απόστολος; «Σας έγραφα στην επιστολή, μη συναναστρέφεσθε πόρνους».¹⁶ Πραγματικά επειδή εκείνοι δεν εντρέπονται οι ίδιοι, συμβουλεύει τους άλλους να τους αποφεύγουν και να τους εντροπιάζουν, λέγοντας προς αυτούς, «εάν κάποιος κατ' όνομα αδελφός είναι πόρνος, με αυτόν· ούτε να συντρώγετε».¹⁷ Βλέπεις ότι όποιος κυλιέται στην πορνεία είναι κοινό μόλυσμα της Εκκλησίας, και γι' αυτό πρέπει όλοι να τον αποφεύγουν και να τον απομακρύνουν; Ο ίδιος δε ο Παύλος παρέδωσε στον Σατανά τον πορνεύοντα στην Κόρινθο και δεν συνέστησε προς αυτόν αγάπη ούτε τον προσέλαβε, έως ότου επέδειξε την μετάνοια ικανοποιητικώς.

Σώζε οπωσδήποτε την ψυχή σου από τα τόσα κακά, ώ άνθρωπε, των παρόντων και των μελλόντων, των τελευταίων διπτών μάλιστα, και στον μέλλοντα και στον παρόντα αιώνα. Το γένος του Ησαύ ήταν απόβλητο, διότι εκείνος ήταν πόρνος και βέβηλος, και ο Ροβοάμ έχασε το μεγαλύτερο μέρος της βασιλείας, επειδή ο πατέρας του Σολομών, γυναικομανής περισσότερο από κάθε άλλον, επέθανε χωρίς να πάθη τούτο ο ίδιος λόγω του Δαβίδ, ο οποίος το προσαφθέν κάποτε σε βάρος του άγος εκαθάρισε με ροές δακρύων και με τα άλλα έργα της μετανοίας.

Αποφεύγετε την πορνεία, αδελφοί, παραγγέλλει πάλι ο απόστολος.¹⁸ Αν την απέφευγε ο Σαμψών, δεν θα έπιπτε στα χέρια της Δαλιδάς, ώστε μαζί με τα μαλλιά του να χάσει και την δύναμή του, δεν θα ετυφλωνόταν, δεν θα έχανε αδόξως τη ζωή

του μαζί με τους αλλοφύλους. Αν την απέφευγαν οι οδηγούμενοι από τον Μωϋσή ως στρατηγό και νομοθέτη Ιουδαίοι δεν θα εθυσίαζαν στον Βεελφεγώρ, δεν θα έτρωγαν θυσίες, δεν θα έπιπταν όσο έπесαν. Αν την απέφευγε ο Σολομών, δεν θ' απομακρυνόταν από τον Θεό που τον κατέστησε βασιλέα και σοφό ούτε θα ανήγειρε ναούς και είδωλα.

Βλέπετε ότι το πάθος της πορνείας ωθεί τον άνθρωπο και προς ασέβεια; Ούτε το κάλλος της Σωσάννης, που εξαπάτησε στη Βαβυλώνα τους πρεσβυτέρους, θα εθράμβευε έπειτα και θα συνεκάλυπτε τον λιθοβολισμό, αν αυτοί απέφευγαν από την αρχή το βδέλυγμα και δεν την παρατηρούσαν κάθε μέρα ακολάστως πρωτύτερα. Ούτε ο Ολοφέρνης θα εκοπόταν με κομμένον τον λαιμό ο άθλιος, αν προηγουμένως, όπως έχει γραφή, δεν είλκυε τον οφθαλμό του το σανδάλιο της Ιουδιθ και δεν αχμαλώτιζε την ψυχή του η ομορφιά της. Γι' αυτό λέγει ο Ιώβ: «έβαλα κανόνα στους οφθαλμούς μου, και δεν θα προσέξω παρθένο»,¹⁹ πόσο μάλλον άσεμνο γύναιο, άγαμο ή έγγαμο.

Η αγαμία θεοφιλή να τηρής, αγαπητέ, ή συζυγία θεόδοτη. Πίνε ύδατα απ' οτα πηγάδια σου, κι αυτό με σωφροσύνη, άπεχε δε τελείως από νοθευμένο ποτό, διότι είναι ύδωρ Στυγός, ρεύμα του ποταμού Αχέροντος, είναι γεμάτο θανατηφόρο ιό, έχει τη δύναμι δηλητηρίου· διότι έχει την ιδιότητα να ρίπη τους μυχούς του Άδη. Απόφευγε το μέλι από πορνικά χείλη, διότι έχουν την ιδιότητα να επαλείφουν πορνικό θάνατο, που είναι ο χωρισμός από το Θεό. Προς αυτόν λέγει ο Δαβίδ, «εξωλόθρευσε όλους όσοι πορνεύουν».²⁰

Είναι λοιπόν ανάγκη να καθαρεύη ή να καθαίρεται κι έτσι να μένη διαρκώς αμίαντος αρκούμενος στις επιπρεπόμενες ηδονές, αυτός του οποίου το σώμα έγινε ναός του Θεού δια του Πνεύματος και το Πνεύμα του Θεού κατοικεί σ' αυτό, να σπεύδη προς απόκτησι αγνείας και σωφροσύνης και προς αποφυγή πορνείας και κάθε ακαθαρσίας, για να παραμείνωμε αιωνίως ευφρανόμενοι μαζί με τον άφθαρτο νυμφίο στις αγνές παστάδες, με τις πρεσβείες της αειπαρθένου και παναμώμου και υπερδοξασμένης Μητέρας που τον εγέννησε παρθενικώς για την σωτηρία μας· τώρα και πάντοτε και στους αιώνες των αιώνων. Γένοπο.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Λουκά 2, 22 – 38.
2. Κολ. 3, 3.
3. Ψαλμ. 50, 7.
4. Έξ. 13, 2. 12.15. Λουκά 2.23.
5. Ψαλμ. 104, 15.
6. Αμφίβολο παιδί είναι ο Χριστός λόγω της διπλής ιδιότητός του, θείας και ανθρωπίνης.
7. Ψαλμ. 100,1.
8. Γεν. 4, 26.
9. Γεν. 34, 1 έ έ.
10. Α΄ Κορ. 10, 8.
11. Κολ. 3, 5.
12. Α΄ Κορ. 3, 16.
13. Γαλ. 5, 19.
14. Εφ. 5, 5.
15. Α΄ Θεσσ. 4, 3.
16. Α΄ Κορ. 5, 9.
17. Α΄ Κορ. 5, 11.
18. Α΄ Κορ. 6, 18.
19. Ιώβ 31, 1.
20. Ψαλμ. 72, 27,

Η/Υ επιμέλεια Σοφίας Μερκούρη.